

Autorzy:

Jan Karalus

Ewa Janikowska

Spis treści

Podstawowe informacje w uprawie roślin:

1. Woda

2. Gleba

2.1. Odczyn – pH

3. Nawóz

3.1. Jak nawozić?

a) Termin stosowania nawozu

b) Instrukcja podawania nawozu

4. Nasłonecznienie

5. Cięcie

6. Ściółka

7. Wielkość rośliny, a siła wzrostu

8. Jak należy sadzić rośliny po zakupie?

9. Złote zasady sadzenia roślin

10. Szczegółowa uprawa

10.1. Azalie japońskie

10.2. Azalie wielkokwiatowe

10.3. Różaneczniki

10.4. Magnolie

11. Katalogi roślin ozdobnych

12. Katalogi roślin owocowych

1. Woda

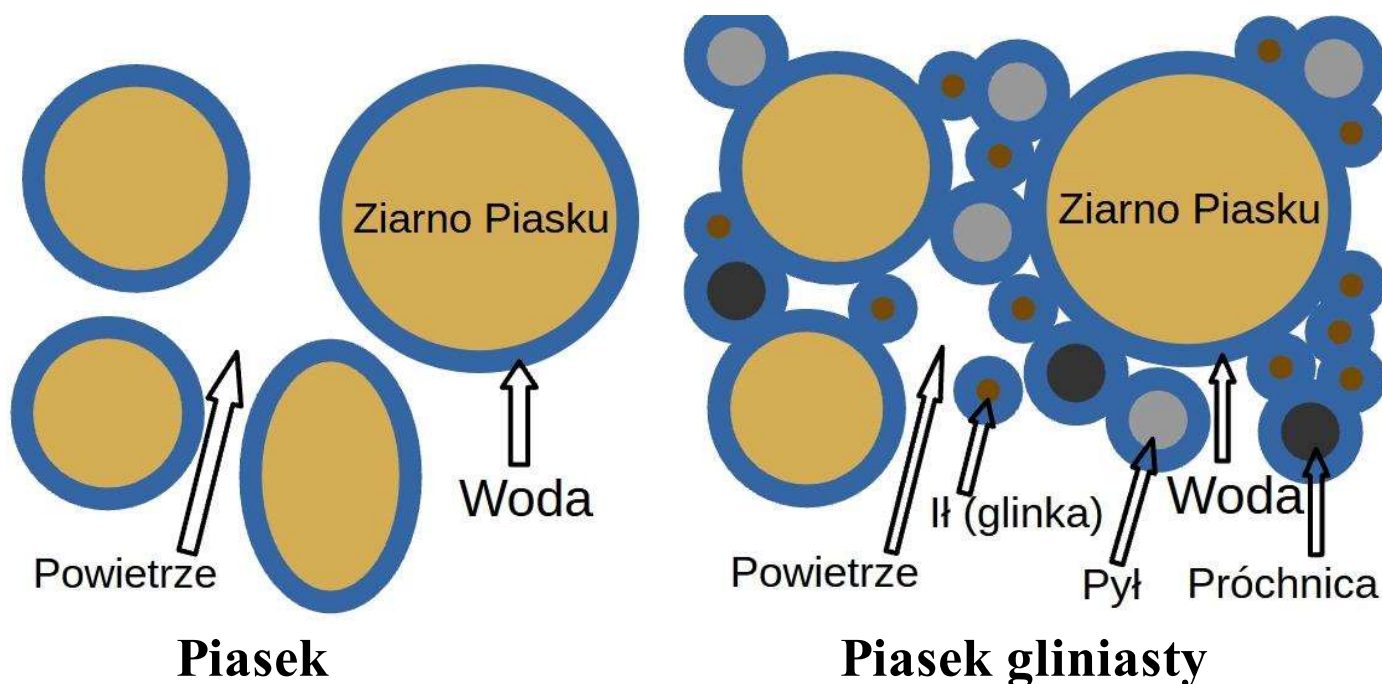
To podstawowa substancja niezbędna wszystkim roślinom do wzrostu i rozwoju. Nie każda roślina wymaga jednak podlewania, w określonych przypadkach jest ono zbędne.

Intensywność i częstość podlewania zależy od gleby¹ w której rośnie roślina. A dokładniej od jej pojemności wodnej, czyli zdolności do zatrzymywania wody inaczej RETENCJI. Woda niejako “przykleja się” do ziarenek gleby, więc im mniejsze ziarenka tym większa ich zsumowana powierzchnia² (zdz. poniżej).

Gleba piaszczysta ma małą retencję i łatwo przepuszcza wodę. Dzieje się tak, ponieważ ziarna piasku są stosunkowo duże i woda przepływa pomiędzy nimi.

Pojemność wodna różnych gleb w litrach/m²: (przy miąższości gleby 30cm)

Piasek - 70 Piasek gliniasty - 140 Gлина – 180 Czarnoziem - 240

Należy pamiętać iż woda w powyższej grafice zawiera też rozpuszczone w sobie sole - więc jest roztworem glebowym. Pył, ił³ i próchnica działają jak gąbka, magazynując zarówno wodę jak i rozpuszczone w niej minerały.

Gleba¹ – fachowa nazwa ziemi w naszym ogrodzie

² - Im drobniejsze ziarenka gleby tym większą mają powierzchnię na jednostkę objętości, np na m³

Części spławialne³ - Inaczej Iły. Bardzo drobna frakcja ziaren glebowych średnicy mniejszej niż 0,02 mm. Spławialne - ponieważ w przeciwieństwie do większych ziaren jak piasek czy żwir nie opadają na dno i są spławiane z nurtem wody.

Zalecenia:

Gleby piaszczyste nie utrzymują wilgoci dlatego należy podlewać je często i małymi ilościami – najlepiej zainwestować w system nawadniania.

Gleby przeciętne, utrzymujące przez pewien czas wilgoć należy podlewać rzadziej, po zaobserwowaniu deficytu wody u roślin (delikatne więdnienie wierzchołków pędów). Przeważnie wymagają podlewania raz na tydzień, również warto zainwestować w system nawadniania.

Gleby gliniaste i próchniczne potrafią utrzymywać wilgoć bardzo długo, niekiedy podlewać wystarczy raz na miesiąc. Warto każdorazowo przemyśleć decyzję o podlaniu, ponieważ na glebach tak dobrze trzymających wilgoć częściej zdarza się nadmiar wody utrudniający dostęp powietrza do korzeni, niż jej niedobór. Na takich glebach, zwłaszcza położonych niżej może się zdarzyć iż podlewanie jest zbędne, a nawet szkodliwe.

Bardzo przesuszona gleba, zwłaszcza żyzna może się zaskorupiać (głina), lub stać się hydrofobowa⁵ (Torf) - w takim wypadku warto zrobić misę dla wody i podlewać małymi ilościami przez długi czas. Np. pozostawić wąż z ciekącą wodą na noc.

Podlewamy Glebę, nie Roślinę

Aby mieć pewność, że rośliny mają odpowiednio wilgotne podłoże (jest w nim dostatecznie dużo wody) należy:

1. Wziąć w garść ziemię z głębokości ok 10 cm (z wierzchu będzie ona zawsze zależna od warunków pogodowych)
2. Ścisnąć z całej siły i obejrzeć powstałą w ten sposób kulę ziemi, jeżeli:
 - jest sypka i rozpada się – jest za sucho
 - przy ściskaniu czuć wilgoć i utrzymuje kształt – jest wilgotno
 - przy ściskaniu wypływa z niej woda – jest za mokro

Dla ułatwienia rośliny podzielone zostały na:

- tolerujące suche miejsca jak piaski czy wzniesienia, np. wrzos, jałowiec
- preferujące wilgotną glebę - zdecydowana większość, np. różanecznik
- preferujące bardzo mokrą glebę, np. Hortensje

Hydrofobowość⁵ - Zdolność do odpychania wody, woda spływa po włóknach torfu nie zwilżając ich

2. Gleba

Gleba, inaczej mówiąc ziemia, stanowi środowisko wzrostu korzeni.

Ważna jest umiejętność jej rozróżniania oraz ocena jej żyzności. Możemy podzielić gleby pod względem rodzaju oraz typu.

Najczęściej spotykane rodzaje to gleby:

Piaszczyste

Gliniaste

Organiczne

Rodzaj gleby dotyczy jej wierzchniej warstwy i odnosi się do składu mechanicznego, czyli proporcji poszczególnych frakcji mineralnych: piasku, pyłu i łu oraz materii organicznej czyli próchnicy/torfu.

Im więcej **pyłu, łu i materii organicznej**, tym lepsza retencja wody i sorpcja składników mineralnych – co za tym idzie większa żyzność.

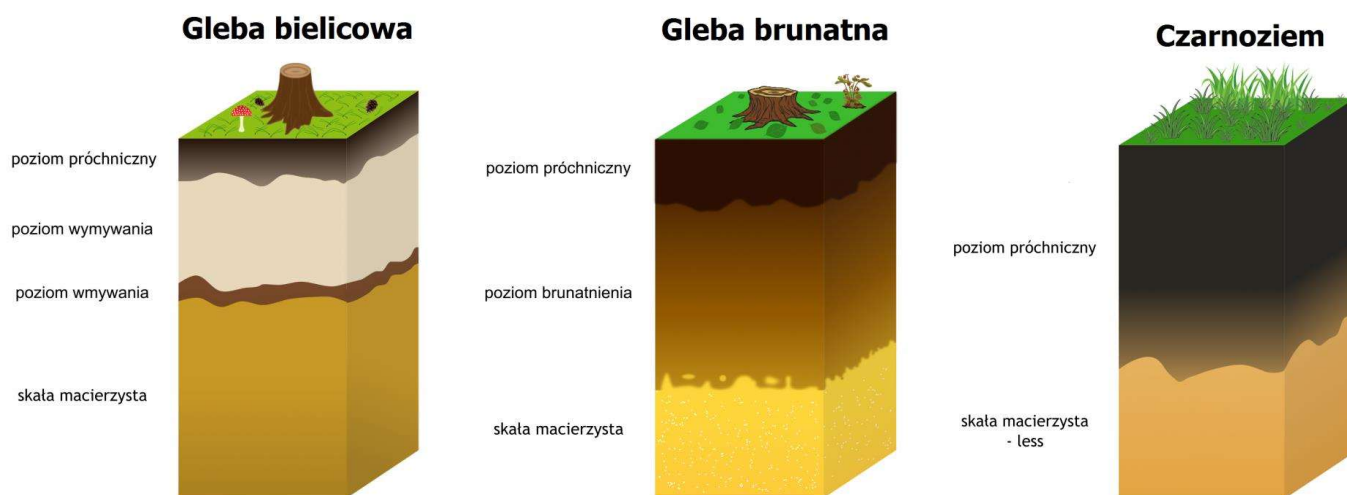
Gleby piaszczyste są często spotykane w Polsce, zwłaszcza w województwie Lubuskim, szczególnie w okolicach Puszczy Noteckiej. Cechą rozpoznawczą są zauważalne ziarenka piasku lub żwiru jako dominująca frakcja. Pozostałe frakcje oraz materia organiczna również w nich występują, lecz zawsze stanowią mniejszość. Aby umożliwić wzrost nieco bardziej wymagających roślin zazwyczaj konieczna jest wymiana ziemi na żyzniejszą.

Gleby gliniaste są rzadziej spotykane, w Lubuskim można je spotkać przeważnie na północ od Noteci. Cechą charakterystyczną gliny jest rudawa barwa oraz lepkość i plastyczność (o ile jest wilgotna), sucha tworzy skorupę trudną do przebicia i nawilżenia. Doskonale nadaje się do uprawy wszystkich roślin poza kwasolubnymi oraz sucholubnymi. Dobrze trzyma wilgoć, ale nadmiar wody w glinie może utrudniać korzeniom dostęp do powietrza.

Gleby organiczne - są najrzadsze i najżyźniejsze, mają najwięcej próchnicy.

Dobrze magazynują wodę, zarazem umożliwiają odpływ jej nadmiaru.

Najczęstsze typy gleb:

Typ gleby odnosi się do przekroju ukazującego poszczególne warstwy gleby. Jest efektem procesów glebotwórczych działających na danym terenie. Umiejętne rozpoznanie typu gleby umożliwi nam prawidłową uprawę.

Gleba bielkowa jest najmniej urodzajna, pod niewielką warstwą próchnicy (ok 10cm) znajduje się gruba warstwa jałowego piasku. Praktycznie cały obszar puszczy noteckiej to bielice. Przetrwają tu tylko najmniej wymagające gatunki.

Gleba brunatna jest najczęściej spotykana, umożliwia uprawę większości roślin. Pod warstwą próchnicy (30-40cm) znajduje się brunatna ziemia o przyzwoitej żyzności.

Czarnoziem lub **czarna ziemia** ma na całym przekroju warstwę próchniczną zapewniającą doskonałe warunki uprawy. Jest rzadko spotykana i powstaje w specyficznych warunkach, przy dużej dostępności wody i wapnia.

Podsumowanie i zalecenia:

Żyzna ziemia ta taka która dobrze trzyma wilgoć w glebie (a więc i minerały) Można to ocenić na podstawie cech fizycznych tj. **Bardziej lepkie, plastyczne, a więc gliniaste ziemie oraz ciemniejsze, bardziej próchniczne są żyzniejsze.**

Ocenić można również na podstawie obserwacji. Jeśli nasz trawnik, czy chwasty intensywnie rosną nawet bez deszczu, podlewania, czy nawozu – ziemia jest żyzna. Jeśli natomiast wystarczy kilka dni bez wody i wszystko usycha – ziemia jest jałowa.

Jałową ziemię, przy uprawie wymagających roślin należy użyć Torfem, Kompostem, lub Przekompostowanym Obornikiem. Odczyn należy dobrać pod konkretną roślinę.

2.1 Odczyn

Wskazuje na kwasowość lub zasadowość gleby. Najprostszy podział obejmuje glebę kwaśną, obojętną i zasadową. W opisach roślin będą wyszczególnione te, które rosną w glebie kwaśnej, natomiast te preferujące odczyn gleby obojętny są na tyle powszechne, że nie będzie on wymieniony w ich opisie.

Poniżej przedstawimy szczegółowy podział wybranych roślin ze względu na odczyn gleby, który preferują.

Odczyn pH gleby		
Odczyn gleby	Zakres pH	Drzewa i krzewy preferujące dany odczyn
bardzo kwaśny	< 4,5	borówka amerykańska, żurawina
kwaśny	4,6 - 5,5	malina, agrest, azalia, rododendron, hortensja
lekko kwaśny	5,6 - 6,5	jabłoń, grusza, porzeczka, róża, magnolia
obojętny	6,6 - 7,2	czereśnia, wiśnia, śliwa, morela, brzoskwinia
zasadowy	> 7,3	-

Odczyn gleby można zmieniać podając nawozy o konkretnym działaniu:

- Wapno odkwasza, pozwala zmienić kwaśny odczyn torfu do obojętnego, preferowanego przez większość roślin.
- Siarczan amonu zakwasza, jednak pozwala jedynie zakwasić torf do bardzo kwaśnego odczynu odpowiedniego dla np. Borówki

Aby zakwasić glebę o odczynie obojętnym do kwaśnego (odpowiedniego dla różanecznika), potrzebna będzie bardzo duża ilość nawozu. W efekcie zasolenie wzrośnie do tego stopnia że roślina uschnie, a gleba zostanie zatruta.

W związku z powyższym rośliny kwasolubne muszą zostać posadzone w kwaśny torf – nie będą rosły w niczym innym.

3. Nawóz

Nawożenie jest niezbędne w przypadku wielu roślin i często uważa, się, że jest to skomplikowane zagadnienie, jednak postaramy się je w prosty sposób wyjaśnić.

Każdej roślinie niezbędne są składniki pokarmowe, które są zawarte w nawozie. Jednak nie wszystkie rośliny wymagają regularnego i intensywnego nawożenia. Składniki pokarmowe to najprościej mówiąc pierwiastki niezbędne do życia roślin.

Do najważniejszych składników pokarmowych w uprawie roślin należą:

AZOT – odpowiada za siłę wzrostu roślin.

→ Niedobór objawia się bardzo słabym wzrostem i żółknięciem liści.

FOSFOR – odpowiada za siłę i jakość kwitnienia.

→ Niedobór objawia się słabym wzrostem i małą ilością, niewielkich kwiatów

MAGNEZ – bierze udział w procesie fotosyntezy.

→ Niedobór objawia się słabym wzrostem i żółknięciem liści.

POTAS – bierze udział w procesach zachodzących w roślinie.

→ Niedobór objawia się zwiększoną wrażliwością na suszę.

Z racji naszego wieloletniego doświadczenia polecamy używanie nawozów wieloskładnikowych (dostępnych do kupienia na terenie naszej szkółki) ponieważ dostarczają one wszystkich składników pokarmowych.

Przykładowe nawozy wieloskładnikowe: **Polifoska, Yara mila, Azofoska.**

3.1 Jak nawozić?

W przypadku nawożenia ważne jest, aby podać odpowiednią ilość nawozu w stosunku do potrzeb rośliny. Zbyt mała ilość nie da wystarczającego efektu, natomiast zbyt duża może sprawić, że roślina będzie „przejedzona”. W efekcie będzie bardziej podatna na szkodniki i choroby oraz utrudni jej to pobieranie wody, co w skrajnych przypadkach może doprowadzić do uschnięcia.

Dla Państwa wygody stworzyliśmy uproszczony schemat pozwalający określić odpowiednią ilość nawozu dla roślin zakupionych w naszej szkółce. Do podawania nawozu zalecamy wykorzystać łyżeczkę do herbaty (ok. 5 g). NIE mylić z dużą łyżką do zupy (ok. 15 g) 😊 !

- Rośliny w doniczkach do 5 L – **jedna** łyżeczka do herbaty
- Rośliny w doniczkach 5 – 15 L – **dwie** łyżeczki do herbaty
- Rośliny w doniczkach powyżej 15 L – **trzy** łyżeczki do herbaty

! Należy pamiętać, że roślina z czasem staje się większa i należy zwiększyć proporcjonalnie do jej wielkości ilość podawanego nawozu !

a) Termin stosowania nawozu

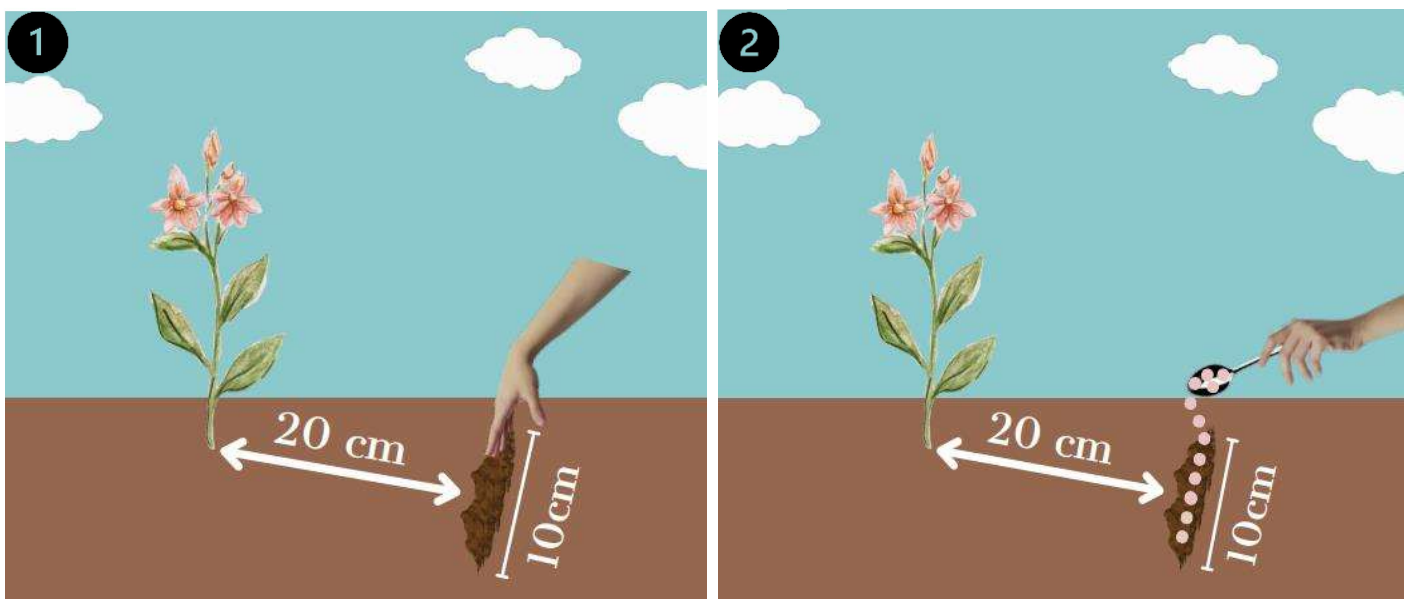
Zalecamy stosować nawóz trzy razy w roku. Proponujemy, aby **pierwszą dawkę** podać **pod koniec marca** (gdy widać pierwsze rozwijające się liście lub kwiaty). **Drugą dawkę** podać **w maju**, natomiast **trzecią w lipcu**. Bardzo ważne jest, aby w przypadku pominięcia dawki lub niepewności czy została już podana nie należy dostarczać jej jeszcze raz lub w podwójnej porcji. Zalecamy pominięcie dawki, gdyż jest to lepsze dla rośliny, niż podwójne jej zastosowanie, które może skończyć się obumarciem rośliny.

Rośliny wrażliwe na wiosenne przymrozki takie jak: TUJE (zwłaszcza szmaragdowa) i DRZEWKO OWOCOWE, lepiej nawozić po święcie Zimnych Ogrodników/Zimnej Zośce. Pierwszą dawkę nawozu podać w maju, w czerwcu drugą, w lipcu trzecią.

b) Instrukcja podawania nawozu

Aby prawidłowo podać nawóz, należy w odległości ok. 10-20 cm od rośliny zrobić kijkiem/pikownikiem otwór o głębokości 5-10 cm*. Wsypać łyżeczkę nawozu i przykryć ziemią. Czynność powtórzyć adekwatnie do ilości stosowanych łyżeczek.

**podane wymiary są orientacyjne i stanowią propozycję tego jak należy podać nawóz. Jednak należy pamiętać, że najistotniejszą sprawą jest przykrycie nawozu warstwą ziemi, żeby rośliny w pełni go wykorzystały (pozostawiony na powierzchni nawóz może tracić azot).*

Jeżeli podamy nawóz do ziemi żyznej jak np. torf, to zostanie on przez nią wchłonięty i roślina będzie miała do niego dostęp, dzięki czemu pobierze go, gdy będzie tego potrzebować. Natomiast z ziemi piaszczystej nawóz jest szybko wypłukiwany i przestaje być dostępny dla roślin.

4. Nasłonecznienie

Pod względem nasłonecznienia rośliny można podzielić na:

- światłożądne – takie, które nie tolerują zacienienia i należy je sadzić w pełnym słońcu, np. większość roślin iglastych i niektórych liściastych ozdobnych z kwiatów.
- światłolubne – preferują pełne słońce, ale nie przeszkadza im częściowe zacienienie, np. większość roślin ozdobnych z kwiatów.
- ceniolubne, cienioznośne – grupa roślin preferujących miejsca zacienione lub znoszących zacienienie.

Rośliny nie kwalifikujące się do żadnych z powyższych grup to takie, które mają dużą tolerancję co do intensywności światła. W ich szczegółowym opisie nie zostanie uwzględniona informacja o preferowanym nasłonecznieniu stanowiska.

! W przypadku roślin owocowych oraz ozdobnych z kwiatów światło jest bardzo istotne, ponieważ powoduje zawiązywanie pąków kwiatowych **!**

5. Cięcie

Od wczesnej wiosny do połowy lata rozpoczynamy sezon cięcia, a więc przed i w trakcie wzrostu roślin, czyli wtedy, gdy roślina jest w stanie się zagoić. Dużym błędem jest cięcie w pozostałej części roku, ponieważ rana nie zostaje zabliźniona i mróz oraz choroby mogą dostać się do rośliny, co w dłuższej perspektywie może prowadzić do jej uszkodzenia lub obumarcia.

Cięcie wiosenne:

- przed rozwojem rośliny - wzmacnia jej wzrost
- po pojawieniu się liści - osłabia wzrost
- w trakcie kwitnienia (szczególnie jeśli chodzi o rośliny owocowe) pozwala ograniczyć nadmiar zawiązywanych owoców co pozwala uzyskać mniej, ale większych i lepszej jakości owoców.

Cięcie letnie:

- Pozwala okiełznać wzrost silnie rosnących roślin
- Niezbędne w przypadku roślin powtarzających kwitnienie, np. Róża
- Przydatne w przypadku drzewek owocowych, np. Brzoskwinia

Roślina, nawet po przycięciu będzie dążyła do swojej naturalnej formy. W związku z tym, zazwyczaj warto zainwestować w droższą roślinę - **szczepioną** - która będzie **zachowywać interesujący nas kształt**, niż kupować **dziką, tańszą** roślinę, którą **co roku trzeba będzie intensywnie przycinać**.

5.1 Cięcie drzew owocowych

Korona drzewa musi mieć wyznaczony główny pęd z którego wyrastają pędy boczne tworzące koronę. Pędy boczne powinny być skierowane równomiernie we wszystkie 4 strony i tworzyć wyraźne piętra na roślinie. Zaleca się, aby występowały między nimi przerwy ok. 30 - 40 cm tak, aby korona była przewiewna, a do jej wnętrza mogły wpadać promienie słoneczne.

Kiedy najlepiej przycinać drzewa owocowe?

	Jabłonie, grusze, śliwy	Pigwy, nieszpułki	Brzoskwinie, morele	Orzechy włoskie	Czereśnie, wiśnie, czerechy
Styczeń	alternatywny termin	alternatywny termin			
Luty	zalecany termin	alternatywny termin		alternatywny termin	zalecany termin
Marzec	zalecany termin	zalecany termin		alternatywny termin	zalecany termin
Kwiecień	zalecany termin		zalecany termin	alternatywny termin	
Maj			zalecany termin	zalecany termin	
Czerwiec				zalecany termin	
Lipiec	cięcie uzupełniające		cięcie uzupełniające		cięcie uzupełniające
Sierpień	cięcie uzupełniające		cięcie uzupełniające		cięcie uzupełniające
Wrzesień	cięcie uzupełniające				
Październik					
Listopad					
Grudzień					

zalecany
termin

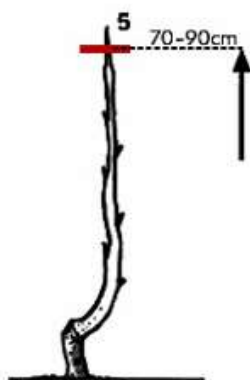
alternatywny
termin

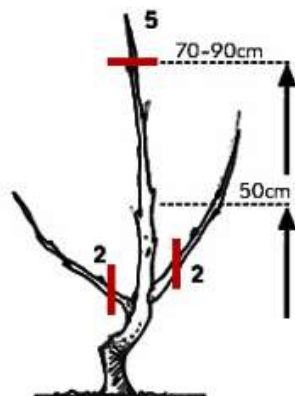
cięcie
uzupełniające

5.2 Instrukcja przycinania młodego drzewka owocowego

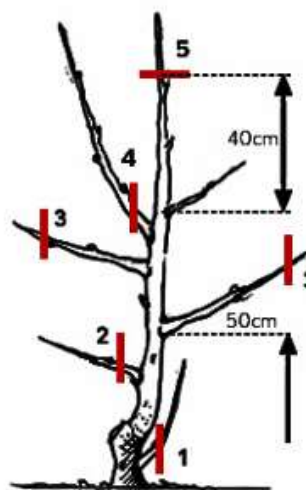
PRZED CIĘCIEM

Przykład 1
drzewko jedнопędowe

Przykład 2
drzewko z nisko
osadzoną koroną

Przykład 3
drzewko rozgałęzione

- 1.** Wycinamy dzikie odrosty z pnia.
- 2.** Usuwamy pędy poniżej 50 cm.
- 3.** Pędy dłuższe niż 30cm skracamy o 1/3 długości.
- 4.** Pędy zbyt silne, zbliżone grubością lub większe od przewodnika, oraz rosnące pod ostrym kątem wycinamy.
- 5.** Przewodnik skracamy do wysokości 70-90cm lub w przypadku drzewka z pędami bocznymi 40 cm nad ostatnim pędem.

PO CIĘCIU

6. Ściółka

Ściółkowanie wpływa korzystnie na wzrost i zimowanie roślin. Chroni korzenie przed przemarznięciem i intensywnym przenikaniem mrozu w głąb gleby. Ponadto poprawia i stabilizuje warunki wzrostu roślin, dzięki ograniczeniu parowania wody z gleby. Zmniejsza ilość prac niezbędnych do wykonania w ogrodzie, dzięki ograniczeniu wzrostu chwastów.

Najczęstsze błędy popełniane podczas ściółkowania to np. zastosowanie za grubą lub za cienkiej warstwy ściółki. Jeśli jest za gruba, może pojawić się problem z odpływem wody w efekcie korzenie gniją, a rośliny umierają. Jeśli warstwa jest za cienka, nie będzie spełniać swojej funkcji. **Odpowiednia grubość ściółki to 2-3 cm.** Można wykorzystywać **zrębki, wióry, trociny**, a przede wszystkim **korę iglastą***. Tą ostatnią można podzielić na drobną i grubą. Gruba jest odporniejsza na wywiewanie przez wiatr, lecz jest droższa. Natomiast drobna jest tańsza. Nie polecamy stosowania skoszonej trawy jako ściółki, gdyż rozprzestrzeniamy w ten sposób nasiona chwastów i zwiększamy ich ilość.

** do kupienia na terenie szkółki*

7. Wielkość rośliny, a siła wzrostu

Jako sprzedawcy często jesteśmy pytani przez klientów:

I. Jak duża będzie roślina?

Odpowiedź: warto uzmysłowić sobie, że roślina rośnie całe życie, a jej wielkość podawana w różnych źródłach zależy od wieku w którym go osiąga i nie uwzględnia cięcia. W związku z tym trudno jest odpowiedzieć na to pytanie tak, aby nie było nieporozumień. Aby wyjaśnić to zagadnienie podzieliliśmy rośliny na grupy o różnej sile wzrostu: silnie rosnące, umiarkowanie rosnące* i wolno rosnące (karłowe).

**W opisie roślin będziemy wyszczególniać te o wyraźnie silniejszym bądź słabszym wzroście, brak informacji oznacza, że dana roślina należy do grupy umiarkowanie rosnącej. Siła wzrostu będzie opisywana dwustopniowo tzn. konkretny rodzaj np. rododendron mający umiarkowaną siłę wzrostu w stosunku do innych rodzajów (np. Wrzosa o słabym wzroście) ma odmiany rosnące silnie, umiarkowanie, bądź słabo w stosunku do siebie.*

2. Czy są rośliny, które nie zmieniają swojej wielkości po zakupie?

Odpowiedź: Takich roślin nie ma, ale jeżeli bardzo nam na tym zależy możemy posłużyć się odpowiednim cięciem i nawożeniem. Samo cięcie pozwala okiełznać wzrost rośliny, ale najskuteczniejsze w tym przypadku jest cięcie w momencie, którym roślina rozwinęła już liście i jest tuż przed albo na początku kwitnienia. Jeśli chodzi o nawożenie, wystarczy zmniejszyć ilość nawozu (nawet o 60%).

Warto rozważyć zakup karłowej rośliny szczepionej - są odmiany rosnące kilka cm rocznie.

Aby w praktyce zobaczyć różnicę w sile i charakterze wzrostu konkretnej rośliny w stosunku do innej wystarczy wybrać roślinę o podobnym wieku i innym rodzaju/gatunku/odmianie i porównać je ze sobą.

Dla przykładu porównajmy **rododendrony** i **wrzosy**. Na pierwszy rzut oka widać, że wszystkie rododendrony są większe od wrzosów, w związku z tym niezależnie od liczby lat, które upłyną rododendrony będą zawsze większe od wrzosów.

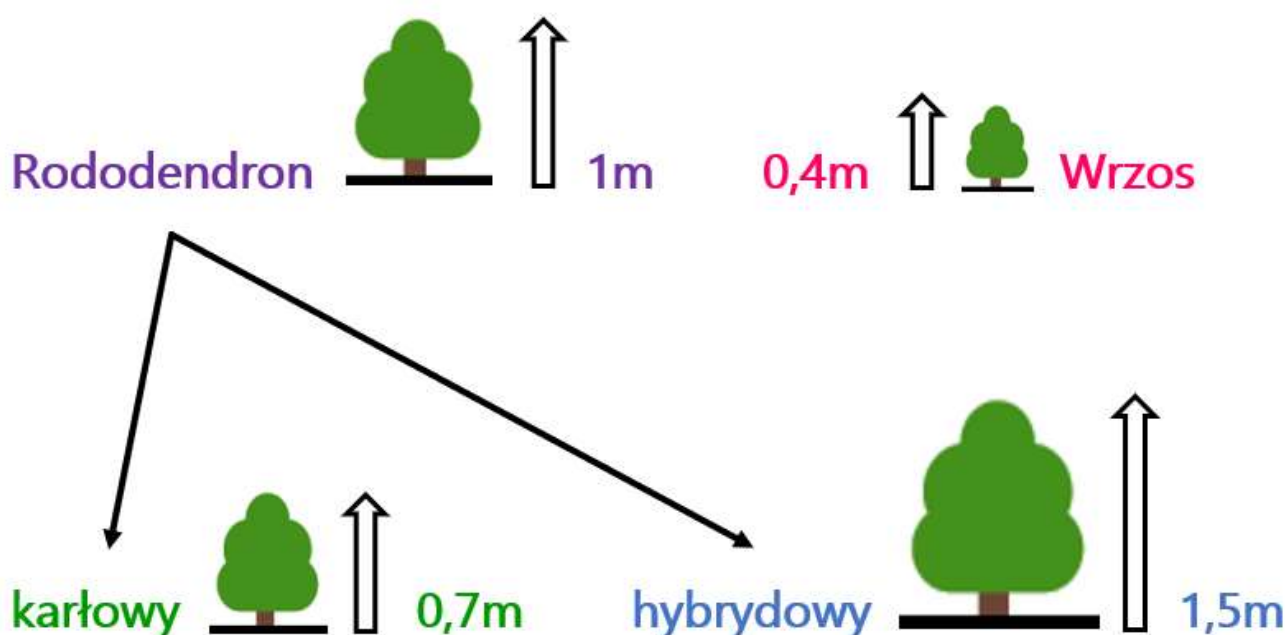
Porównajmy różne **gatunki** rododendronów np. **hybrydowe** i **karłowe**. Od razu można zauważyć, że hybrydowe są znacząco większe od karłowych, więc będzie tak również w przyszłości.

Na koniec porównajmy dwie **odmiany** rododendronów hybrydowych z których jedna jest wyższa i szersza, a druga niższa i węższa. Z czasem obie urosną, ale proporcje między nimi pozostaną podobne.

Aby przekonać się jak poszczególne rośliny wyglądają po latach wzrostu zapraszamy do oglądania ogrodów znajdujących się na terenie szkółki.

Powyższe informacje przydają się również w przypadku gdy zastanawiamy się ile miejsca zostawić roślinom na wzrost.

Różnice w wielkości roślin

8. Jak należy sadzić rośliny po zakupie?

8.1 Stanowisko

Przed sadzeniem roślin najlepiej upewnić się, że miejsce w którym chcemy posadzić roślinę jest dla niej odpowiednie pod względem wcześniej wymienionych aspektów. W szczególności należy porównać glebę preferowaną przez rośliny z tą w której chcemy ją posadzić. Przeważnie rośliny ozdobne i owocowe wymagają żyznej ziemi. Jeżeli, więc sadzić będziemy w glebie jałowej (na przykład piaski), **należy wzbogacić ją żyznym podłożem** jak np. Torf. Gdy ziemia w ogrodzie jest żyzniejsza można ograniczyć uzupełnienie jej w torf/kompost i dodać je w mniejszej ilości. Bardzo żyzna ziemia nie wymaga wzbogacania torfem/kompostem. Aby zorientować się na ile nasza ziemia jest żyzna, należy przyjrzeć się jak dobrze rosną w niej rośliny z naszego ogrodu oraz jakie chwasty w nim występują. Mniej żyzna gleba charakteryzuje się występowaniem perzu oraz szczawiu.

(patrz rozdział 2.Gleba).

8.2 Sadzenie w grupach

Najbardziej efektywnym sposobem sadzenia roślin jest sadzenie całej ich grupy w danym miejscu. Dzięki temu jesteśmy w stanie posadzić rośliny szybciej, niż pojedynczo, lepiej przygotować glebę oraz uniknąć chaosu mogącego powstać w wyniku nieplanowanego dosadzenia pojedynczych roślin. Prawidłowe posadzenie gwarantuje odpowiedni wzrost i rozwój roślin.

8.3 Technika sadzenia na glebach jałowych

W pierwszej kolejności należy wykopać odpowiednio duży dół na **głębokości do pół metra**. Otwór powinien pomieścić odpowiednią ilość żyznego podłoża. Ilość żyznego podłoża będzie zależała od wielkości rośliny i jej wymagań:

Wrzos – 10 L kwaśnego torfu

Szczepiona roślina iglasta – 40 - 80 L kwaśnego torfu

Jabłoń - 40 – 80 L odkwaszonego torfu

Borówka - 80 L k. torfu

Hortensja – 80 - 120 L k. torfu

Różanecznik - 80 – 240 L k. torfu

Magnolia jest docelowo dużym krzewem – 80 L obornika i 160 L k. torfu

W przypadku małych roślin mogących się rozrosnąć warto od razu wymienić tyle ziemi na żyzną, ile będą potrzebować gdy urosną . Jest to istotne, ponieważ później nie będzie możliwości zrobienia tego bez olbrzymich nakładów pracy. Wymieniając ziemię na raty, niczego nie oszczędzamy, jedynie utrudniamy sobie zadanie.

Na koniec warto pamiętać o ściółkowaniu

Rośliny wrzosowate

Z powodzeniem mogą rosnąć wszędzie (po wzbogaceniu ziemi w kwaśny torf), wyłączając gliniaste, zasadowe gleby (wtedy trzeba włożyć więcej pracy w przygotowanie gleby pod wzrost na niej roślin wrzosowatych). W związku z tym unikamy sadzenia w takich miejscach albo odpowiednio je przygotowujemy. Dobrze jest pamiętać, że jest ogrom roślin rosnących kwitnących i owocujących naprawdę bardzo dobrze w gliniastej ziemi, ponieważ jest to ziemia bardzo żyzna.

! Glina jest dla roślin trująca w odczynie kwaśnym, a taki odczyn jest niezbędny roślinom wrzosowatym - więc te 2 elementy wykluczają się !

Rozwiązaniem problemu jest wykonanie zabiegu opisanego poniżej

Wykonanie:

1) Wykopanie dołu i wypełnienie go 10cm warstwą piasku
(ułatwi to odpływ nadmiaru wody)

2) Wyłożenie folią i wzbogacenie torfem

Dół należy obłożyć folią ogrodniczą, najlepiej wieloletnią i długotrwałą. Nie musi być odporna na światło ponieważ będzie w ziemi. Folię ucinamy na kilka kawałków (optymalnie 3, można więcej, zależy jakiej wielkości mamy dół), aby woda mogła przepływać swobodnie między kawałkami (przez co nie będzie stała w miejscu, a jej nadmiar odpłynie), a torf kwaśny i glina się ze sobą nie stykały. Dół wyłożony folią wypełniamy torfem i sadzimy rośliny.

ZŁOTE ZASADY SADZENIA ROŚLIN

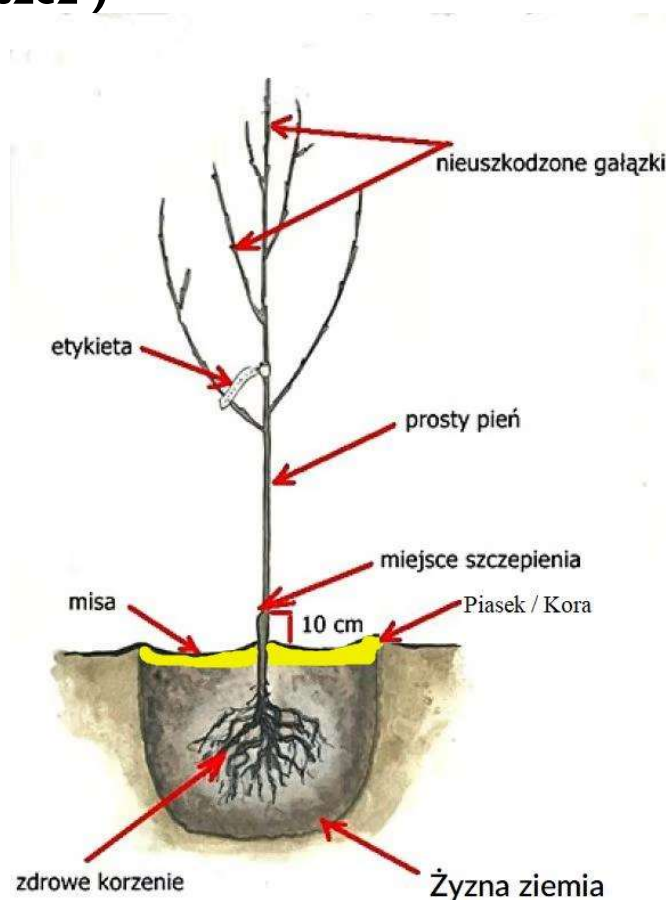
♥W przypadku rododendronów i innych wrzosowatych (poza wrzosami i wrzoścami) niedopuszczalne jest sadzenie głębiej niż szyjka korzeniowa.

♥Po sadzeniu, ziemię wokół (10-20cm) należy udeптаć, aby roślina mogła się przekorzenić i była stabilne.

♥Jeśli bryła korzeniowa jest sucha przed posadzeniem należy ją moczyć w wodzie.

♥ Po posadzeniu każdej z roślin dobrze jest wykonać tak zwaną misę, aby woda podczas podlewania mogła się utrzymywać wokół rośliny.

♥ Drzewek owocowych nie można sadzić poniżej miejsca szczepienia. Roślina szlachetna powinna wystawać powyżej ziemi i się nie korzenić. Wiele roślin jest neutralnych pod względem sadzenia głębiej (wierzba, akacja, hortensja, krzewuszką, bluszcz)

Azalie japońskie

Azalie japońskie to niewielkie krzewy o liściach zawsze zielonych, nazywane tak ze względu na kraj pochodzenia - Japonię. W środowisku naturalnym rośliny te występują w lasach, górach i na terenach otwartych wysp.

Podobnie jak inne roślin z rodziny wrzosowatych azalie japońskie wymagają gleb kwaśnych, o odczynie pH w granicach 4 - 5,5. Krzewy preferują gleby żyzne, stale umiarkowanie wilgotne, ale przepuszczalne, bogate w próchnicę.

Rośliny najlepiej sadzić w lekkim półcieniu, po uprzednim, starannym przygotowaniu miejsca sadzenia. Ponieważ system korzeniowy roślin wrzosowatych jest płytki i złożony z licznych, bardzo drobnych korzeni, dół pod różaneczniki i azalie nie musi być głęboki, ale odpowiednio szeroki.

Jeśli podłoże ma nieodpowiedni odczyn, przed sadzeniem należy wymieszać je z kwaśnym torfem z dodatkiem przekompostowanej kory sosnowej.

Azalie japońskie sadzone na stanowiskach słonecznych wymagają częstszego podlewania i zabezpieczenia przed wysychaniem, także w okresie zimy, zwłaszcza we wschodnich rejonach kraju. Do okrywania można wykorzystać siano, słomę, gałęzie roślin iglastych lub agrowłókninę.

Ściółkowanie podłoża przekompostowaną korą sosnową zabezpiecza system korzeniowy przed przemarzaniem, skutecznie ogranicza wysychanie podłoża, hamuje rozwój chwastów i sprzyja utrzymaniu kwaśnego pH.

!Nie przycinamy azalii!

Azalie wielkokwiatowe

Azalie wielkokwiatowe należą do roślin, dla których nietrudno stracić głowę. Te niepozorne w ciągu roku krzewy stają się na przełomie maja i czerwca największą atrakcją ogrodów. Całe obsypane kwiatami nie ustępują urodą zimozielonym różanecznikom, mają przy tym mniejsze wymagania siedliskowe.

Latem, w lipcu i sierpniu, na szczytach tegorocznych pędów zawiązują się pękate pąki kwiatowe, które rozwiną się w kolejnym roku i ponownie zaczerują ogród.

Jak wszystkie rośliny z rodziny wrzosowatych azalie wymagają gleb kwaśnych, o pH w granicach 4 - 5,5. Krzewy preferują gleby umiarkowanie wilgotne, podłoża przepuszczalne, bogate w próchnicę. W przeciwieństwie do zimozielonych różaneczników, azalie kochają słońce i nie boją się mrozu. Najlepiej czują się w otoczeniu wyższych krzewów i drzew, ale nie powinny być zacienione. Dobrze reagują na ściółkowanie przekompostowaną korą sosnową. Przykrycie gleby 5-10 cm warstwą kory skutecznie ogranicza wysychanie podłoża, hamuje rozwój chwastów, zabezpiecza system korzeniowy przed przemarzaniem i pozwala utrzymać odpowiednie pH. W razie zauważenia na liściach mączystego nalotu rośliny należy opryskać środkiem zwalczającym mączniaka prawdziwego azalii.

Azalie doskonale prezentują się sadzone w grupach, najlepiej po kilka sztuk jednej odmiany, tak, aby w trakcie kwitnienia mogły tworzyć duże, jednolite plamy. Niemniej ciekawie wyglądają stare, rozrośnięte egzemplarze, wyeksponowane na trawniku lub rabacie. Krzewy te doskonale rosną sadzone w ogrodach wrzosowiskowych, w których panuje odpowiedni dla nich mikroklimat.

Cięcie nie jest konieczne, ale pozwala zagęścić krzew.

!Usuwanie przekwitnięte kwiatostany !

Różaneczniki

Różaneczniki zawsze zielone należą do wyjątkowo eleganckich krzewów ogrodowych. Większość z nich pochodzi z Ameryki Północnej, a dokładniej z wilgotnych lasów liściastych na jej terenie. Kluczem do sukcesu w ich uprawie jest zapewnienie im podobnych warunków w miejscu wzrostu.

Różaneczniki są krzewami o rozłożystym pokroju. Tworzą ciemnozielone, skórzaste, lekko błyszczące liście. Paleta barw kwiatów u różaneczników jest niezwykle obfita. Pomimo, że krzewy zakwitają stosunkowo późno, kwitną długo i obficie. Po kwitnieniu pozostają ozdobne z liści, dzięki którym zachowują doskonałe walory dekoracyjne przez cały rok.

Różaneczniki można sadzić zarówno na miejscach cienistych, jak i słonecznych, w obu jednak przypadkach stanowisko uprawy powinno być osłonięte od wiatru. Krzewy rosnące w pełnym słońcu zawiązują więcej pąków kwiatowych, ale wymagają częstszego podlewania oraz okrywania lub cieniowania na okres zimy. Aby dobrze rosły, różaneczniki wymagają kwaśnego podłoża (pH poniżej 5,5). Rośliny nie wymagają cięcia, usuwać należy tylko pędy uszkodzone lub wykazujące objawy chorobowe, oraz przekwitnięte kwiatostany.

Różanecznik najlepiej rośnie w pobliżu zbiorników wodnych. Parowanie wody powoduje zwiększenie wilgotności powietrza, co z kolei bardzo korzystnie wpływa na wzrost roślin.

Różaneczniki nie tolerują zasuszania ani podtapiania

!Uwaga!

Częstym i niewybaczalnym błędem przy sadzeniu różaneczników jest sadzenie ich poniżej szyjki korzeniowej - w większości przypadków prowadzi to do obumarcia rośliny.

Sadzić należy równo z ziemią w doniczce

Magnolie

Podziwiając piękno i urok magnolii możemy pomyśleć, że są to rośliny wymagające, trudne w uprawie a nawet kapryśne. Nic bardziej mylnego. Magnolie to rośliny wieloletnie, niezawodne, wolne od szkodników i chorób. Wśród szeregu gatunków i odmian wiele nadaje się do uprawy na terenie całego kraju. Roślina ta wyróżnia się niezwykle długim okresem kwitnienia, trwającym od końca kwietnia, aż do czerwca.

Wiosna to okres największej atrakcyjności krzewów magnolii. Na przełomie kwietnia i maja, jeszcze zanim rozwiną się liście, na pędach pojawiają się duże kwiaty. Eleganckie, kwiaty składają się z mięsistych, wrzecionowatych tepali (płatków). Krzewy kwitną co roku obficie i wyjątkowo długo. W trakcie kwitnienia na gałązkach rozwijają się piękne, skórzaste liście.

Magnolia preferuje gleby żyzne, próchnicze, dostatecznie wilgotne, ale przepuszczalnych, o lekko kwaśnym odczynie. Krzewy lubią stanowiska słoneczne, osłonięte od wiatru, zaciszne, najlepiej przy południowych ścianach budynków lub żywopłotów. Podczas sadzenia roślin należy uważać na ich korzenie i nie udeptywać zbyt silnie gleby wokół krzewów. Magnolie mają płytki i dosyć kruchy system korzeniowy, który łatwo uszkodzić przy sadzeniu lub pielęgnacji. Glebę wokół roślin warto ściółkować przekompostowaną korą sosnową. Ściółka sprzyja utrzymaniu kwaśnego pH podłoża, ogranicza zachwaszczenie, zapobiega szybkiemu przesychaniu oraz zabezpiecza płytki system korzeniowy przed przemarzaniem. Magnolie źle znoszą przycinanie, dlatego zabieg ten należy wykonywać tylko w przypadku usuwania martwych lub uszkodzonych pędów.

Rośliny	Stanowisko			Gleba			Odczyn			
	Suche	Wilgotne	Mokre	Żyzna	Przeciętna	Piaszczysta	Kwaśny	Lekko kwaśny	Obojętny	Zasadowy
Różaneczniki		x		x			x			
Azalie wielkokw.	x	x		x	x		x	x		
Azalie japońskie		x		x	x		x	x		
Pierisy/Kalmie		x		x			x			
Wrzosa	x				x	x	x	x		
Wrzośce	x	x			x	x	x	x		
Hortensje bukietowe		x	x	x	x		x	x	x	
Hortensje ogrodowe		x	x	x	x		x	x	x	x
Powojniki		x		x					x	
Bluszcze		x	x	x	x		x	x	x	x
Pozostałe pnącza ¹		x		x	x	x			x	
Róże		x		x					x	
Magnolie		x		x				x	x	x
Krzewy liściaste ²		x		x	x				x	x
Sucholubne krzewy ³	x	x			x	x		x	x	
Trawy	x	x			x			x	x	x
Drzewa alejowe ⁴		x		x	x	x		x	x	x
Kwitnące drzewa ⁵		x		x	x				x	
Wiśnie japońskie		x		x					x	
Iglaki szczepione		x		x	x		x	x	x	x
Dzikie iglaki	x	x		x	x	x	x	x	x	x
Cieniolubne iglaki ⁶		x		x	x		x	x	x	x
Tuja szmaragdowa		x	x	x	x		x	x	x	x

Rośliny	Nastłonecznienie			Potrzeba nawożenia	Potrzeba cięcia	Ozdobne z kwiatów	Ozdobne z liści	Zimozielone	Do miast
	Światłożądne	Światłolubne	Cieniolubne						
Różaneczniki		x	xx	xx		xx	xx	xx	xx
Azalie wielkokw.	x	xx		x	x	xx			x
Azalie japońskie		xx	x	x		xx	x	x	x
Pierisy/Kalmie		x	xx	x		xx	xx	xx	xx
Wrzosa	xx	x			xx	xx		x	x
Wrzośce	x	xx		x		xx		x	x
Hortensje bukietowe	xx	x		xx	xx	xx			xx
Hortensje ogrodowe	xx	x		xx	x	xx			xx
Powojniki	xx	x		xx	xx	xx			xx
Bluszcz		x	xx				x	xx	xx
Pozostałe pnącza ¹	x	xx		x	x	xx			x
Róże	xx	x		xx	xx	xx			xx
Magnolie		x		x		xx			x
Krzewy liściaste ²	xx	x		x	x	xx	x		xx
Sucholubne krzewy ³	xx	x		x	x	xx			x
Trawy	xx	x		x	xx	x	xx		xx
Drzewa alejowe ⁴	x	xx		x	x		xx		xx
Kwitnące drzewa ⁵	xx	x		xx	x	xx	x		xx
Wiśnie japońskie	xx	x		xx		xx	x		xx
Iglaki szczepione	xx	x		x			xx	xx	xx
Dzikie iglaki	xx	x			xx		x	xx	
Cieniolubne iglaki ⁶		x	xx		x		x	xx	
Tuja szmaragdowa	xx	x		x	x		xx	xx	

X- Tak**XX- Zdecydowanie Tak**

¹ Wiciokrzewy, Glicynie, Miliny, Winobluszcze

² Budleje, Forsycje, Krzewuszki, Jaśminowce, Pęcherznice, Tawuły

³ Berberysy, Lawendy, Juki

⁴ Klony, Brzozy, Buki, Katalpy, Dęby, Robinie akacjowe

⁵ Jabłonie, Robinie (Małgorzatki, Hispida), Złotokapy, Śliwy, Głogi, Judaszowce, Jarząby,

⁶ Cisy, Jodły, Choiny